

Obrazloženje umjetničke savjetnice o odlukama o donošenju liste prioriteta i raspodjeli sredstava prema Javnom pozivu za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2020. godini, **u kategoriji poticanja filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom** (prvi rok: 14. travnja 2020.).

Miljenka Čogelja, umjetnička savjetnica za filmske koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom

Na Javni poziv prijavljeno je **38 projekta, a razmatrani su svi prijavljeni projekti**. Od ukupnog broja prijavljenih projekata jedan (1) je animirani film, sedam (7) debitantskih dugometražnih igranih filmova, deset (10) dugometražnih dokumentarnih filmova (od 60 minuta trajanja), sedamnaest (17) dugometražnih igranih filmova i tri (3) kratkometražna igrana filma. Među navedenim projektima četiri (4) su u postprodukcijskoj fazi.

Kriteriji predlaganja projekata za sufinanciranje temeljeni su na cjelovitosti i doradenosti projekata u smislu scenarija i režijske koncepcije te kompletnosti i održivosti financijske dokumentacije te potpunosti ostale popratne dokumentacije. Razmatrana je relevantnost teme, doprinos i broj hrvatskog dijela ekipe filma te distribucijski potencijali. Značajan je bio i koprodukcijski reciprocitet te ostvarivanje mogućih suradnji sa zemljama s kojima smo do sad manje ili nismo uopće koproducirali. Osim toga, kriterij su svakako i aktualne financijske mogućnosti za financiranje projekata.

Na listu filmova za sufinanciranje proizvodnje uvršteno je osam **projekata**:

1. dugometražni dokumentarni film *Posljednji nomadi* (Crna Gora, Srbija)
odobreno 200.000 kn
2. dugometražni dokumentarni film *Tijelo* (Slovenija)
odobreno 250.000 kn
3. dugometražni dokumentarni film *U posjetu Fortuni* (postprodukcija)
(Mađarska)
odobreno 150.000 kn
4. debitantski dugometražni igrani film *Čovjek bez krivnje* (Slovenija, Italija)
odobreno 419.000 kn
5. debitantski dugometražni igrani film *Opeklina* (Republika Češka)
odobreno 532.000 kn
6. dugometražni igrani film *Priča o Fateme* (Srbija)
odobreno 456.000 kn
7. dugometražni igrani film *Majka* (Bugarska)
odobreno 500.000 kn
8. kratkometražni igrani film *Balzamirani* (Gruzija)
odobreno 80.800 kuna

UKUPNO: 2.587.800 kuna.

OSVRT:

Na prvi rok Javnog poziva za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2020. godini u kategoriji poticanja filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom (14. travnja 2020.) prijavljeni su projekti produkcijskih kuća s većinskim udjelom u financiranju iz ukupno četrnaest zemalja.

Broj prijava po zemljama:

Mađarska - 1
Gruzija - 1
Cipar - 1
Kanada - 1
Rumunjska 1
Makedonija - 1
Estonija - 1
Češka - 1
Bugarska - 2
Bosna i Hercegovina - 2
Italija - 3
Crna Gora - 3
Slovenija - 9
Srbija - 11

ODOBRANI PROJEKTI:

DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILM (OD 60 MINUTA TRAJANJA)

1. Dugometražni dokumentarni film *Posljednji nomadi* (Crna Gora, Srbija) film je srpske producentice i redateljice Biljane Tutorov i crnogorskog redatelja Petra Glomazića u koprodukciji s hrvatskom producenticom Dijanom Mladenović (Kinematograf). Ovo je drugi film na kojem koproduciraju. Prethodni dokumentarac koji su zajedno producirali u režiji Biljane Tutorov, *Kada dođu svinje* prikazan je na nizu festivala od kojih je važno istaknuti Sarajevo Film Festival (nagrađen EDN Talent Grant nagradom), Vision du Reel, Nyon i Hot Docs, Toronto. Petru Glomaziću ovo je prvi dugometražni dokumentarni film.

Hrvatski koproducent, tvrtka Kinematograf do sada je proizvela niz kratkometražnih igranih te dugometražnih dokumentarnih filmova, a njihov dugometražni igrani omnibus *Duboki rezovi* na Pulskom filmskom festivalu 2018. godine nagrađen je Zlatnom arenom za kameru. Kinematografov kratki film *Trešnje*, redateljice Dubravke Turić, uvršten je na Cannes Film Festival - Quinzaine des Realisateurs 2017. te je prikazan na nizu drugih festivala.

Dugometražni dokumentarni film *Posljednji nomadi* priča je o stočaru Vanji koji njeguje tradiciju sezonskog seljenja radi ispaše ovaca. Svake godine Vanja kreće na višednevni pohod sa 600 ovaca, konjem i psima prema Sinjajevini, planini jugositočno od Durmitora. Tamo je njegov katun, mjesto na kojem njegovi preci već stoljećima napasaju stoku. Nevjerojatno lijepe visoravni Sinjajevine, točno na mjestu pastirskih katuna, crnogorska vlada planira pretvoriti u vojne poligone. Nemarne i grube političke odluke uništavaju tu jedinstvenu prirodu i pokušavaju ukinuti način života koji se u civiliziranijim zemljama Europe štiti i pro-

glašava nematerijalnom kulturnom baštinom. Vanja i njegovo pleme uz pomoć grupe francuskih antropologa i regionalnih aktivista pokušavaju ih zaustaviti.

2. Dugometražni dokumentarni film *Tijelo* projekt je slovenske redateljice i producentice Petre Seliškar i makedonskog snimatelja, producenta i redatelja Branda Ferra koji prikazuje period od 22 godine u životu slovenske pijanistice Urške i njezine petnaestogodišnje kćeri Zoje. Urška se suočava s nevjerojatnim nizom dijagnoza rijetkih bolesti i bori za izlječenje za koje medicina tvrdi da je nemoguće. Kroz razne faze života pratimo jednu prekrasnu, iznimno lijepu, mladu ženu koja i sama pokušava shvatiti kako funkcionirati zarobljena u tijelu koje ne funkcionira.

Redateljica i slovenska producentica filma Petra Seliškar s Brandom Ferrom (koredateljem) 2003. godine osnovala je producentsku kuću Petra Pan film, a zajedno su 2010. godine bili i inicijatori osnivanja festivala dokumentarnog filma Makedox u Makedoniji.

Petra Seliškar je i redateljica i producentica dokumentarca *Bakice revolucije*, prikazanog na festivalu dokumentarnog filma IDFA, te na nizu drugih festivala. Brand Ferro je do sada nagrađivan kao direktor fotografije.

Hrvatski koproducent je Wolfgang i Dolly, osnovan 2017. godine, a od tada su proizveli dugometražni dokumentarni film *Kuća male zvijezde*, Slađane Lučić (premijera na Sarajevo Film Festivalu) te u svojstvu koproducenta kratkometražni igrani film Sonje Prosenc i Mitje Ličena *Raj*.

3. Dugometražni dokumentarni film *U posjetu Fortuni* mađarskog redatelja Matyasa Kalmana prijavljen je kao projekt u fazi postprodukcije. Film prati sredovječni bračni par Aniko i Laci koji su živjeli u neimaštini i bijedi dok nisu 2013. godine osvojili jackpot na državnoj lutriji. Nagla i drastična promjena društvenog položaja, nakon osvajanja nagrade, stavlja ih u situacije o kojima nisu mogli ni sanjati te ih konstantno tjera na nove prilagodbe. Njihovi životi više nisu puka egzistencija, oni nakon osvajanja jack pota počinju razmišljati o ispunjenju snova, profesionalnih, obiteljskih želja te se na tom putu traženja sreće raspadaju i sastavljaju ovisno o tome kakve ih okolnosti zadese.

Redatelj filma Matyas Kalaman diplomirao je medije i dizajn na Sveučilištu Moholy-Nagy u Budimpešti. Radi kao video novinar, a trenutno je voditelj video produkcije na najvećem mađarskom novinskom portalu (24.hu) te je producirao brojne kratke dokumentarce. Osvojio je nagradu Kamera Hungaria 2008. godine.

Hrvatski koproducent je Peglanje snova, poducenta Bojana Kanjere koji je, između ostalog, producirao debitantski dugometražni igrani film *Lada Kamenski* Sare Hribar i Marka Šantića te debitantski dugometražni igrani film Jure Pavlovića *Mater*.

Drugi hrvatski producent je umjetnička organizacija Kompot producenta Tibora Kesera osnovana 2019. godine koja trenutno razvija dokumentarne filmove redateljice Vanje Juranić i igrano-dokumentarni film redatelja Ivana Ramljaka.

DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILM

4. Debitantski dugometražni igrani film *Čovjek bez krivnje* talijanskog redatelja Ivana Gergoletta prati Angelu, pedesetogodišnju udovicu koja je izgubila muža zbog raka pluća od kojeg se razbolio kao posljedica izloženosti azbestnoj prašini.. Zaposlena je kao čistačica u bolnici u kojoj je, poslodavac njenog preminulog muža, smješten zbog moždanog udara. Angela ga je uvijek smatrala odgovornim za smrt njenog muža i mnogih drugih radnika. Činjenica da je

izbjegao presudu na sudu u njoj budi bijes i bespomoćnost. Spletom okolnosti, Angeli se pruža prilika da mu se osveti. Redatelj Ivan Gergolet rodio se i odrastao u dijelu Italije gdje su posljedice trovanja asbestom uzrokovale nebrojene smrti. U nekim gradovima u skoro svim domaćinstvima barem je jedan član obitelji koji je pod rizikom da se razboli i umre. S druge strane, na sudovima nema niti krivih niti odgovornih za sva ta trovanja. Ovaj projekt premješta ovaj društveni sukob u polje obitelji, gdje izostanak pravde od strane nadležnih, vodi protagoniste od želje za osvetom do traženja načina da oprostite.

Ivan Gergolet redatelj je iznimno uspješnog dugometražnog dokumentarca *Ples s Marijom* koji je prvi dokumentarni film izabran u selekciju Međunarodnog tjedna kritike na 71. Festivalu u Veneciji 2014. godine, gdje je primio nagradu CIVITAS Vitae te je nakon toga nominiran za najbolji dokumentarni film europske filmske nagrade (EFA) 2015.

Film je imao kinematografsku eksploataciju u Sloveniji, Italiji, Argentini, Čileu, Hrvatskoj, Srbiji, Rusiji, Poljskoj i šire. Prikazan je na više od 50 međunarodnih festivala te osvojio 6 međunarodnih nagrada.

Hrvatski koproducent filma *Čovjek bez krivnje* je Propeler film iza kojega je više međunarodno zapaženih i nagrađivanih koprodukcijskih projekata (*Otac, Krugovi, Žaba, Ivan*) uz niz produkcija uspješnih kratkometražnih i dugometražnih igranih filmova u Hrvatskoj (*Zvir, Mali, Karaula, Sve džaba, Buick Riviera...*).

5. Debitantski dugometražni igrani film *Opeklina* mladog češkog redatelja Štepaňa Foka Vodražka triler je koji prati finsku obitelj koja dolazi na ljetovanje u Istru. Na prvi pogled savršena finska obitelj u stvari prolazi kroz veliku obiteljsku krizu. Jednom kad stignu u vilu, iznenade ih gosti koji su već smješteni u kući. Kako dani prolaze tenzije između nepozvanih gostiju i finske obitelji počinju rasti, nemilosrdna vrućina ne jenjava, a sve završava požarom koji dovodi do tragičnih posljedica.

Cijeli film biti će sniman u Hrvatskoj s hrvatskim tehničkim te velikom postotkom umjetničkog osoblja.

Hrvatski producent je tvrtka Antitalent s velikim iskustvom u raznim segmentima produkcije. Njihovi filmovi su među ostalima *Vis-A-Vis* i *Goran* redatelja Nevija Marasovića, *Oko za oko* Antonete Alamat Kusijanović... U postprodukciji trenutno imaju dugometražni igrani film *Murina* Antonete Alamat Kusijanović, a u predprodukciji, među ostalim, projekt *Črna mati zemla*, adaptaciju nagrađivanog romana Kristiana Novaka u režiji slovenskog redatelja Roka Bičeka. Redatelj filma *Opeklina* Štepaň Fok Vodražka snima filmove od svoje 13 godine. Do sad je režirao niz kratkih igranih filmova, reklama i glazbenih spotova od kojih je njegov završni film na praškoj filmskoj akademiji FAMU film *The Deal* imao uspjeha i na međunarodnim festivalima.

DUGOMETRAŽNI IGRANI FILM

6. Dugometražni igrani film *Priča o Fateme* (Srbija) nastaje u režiji Vuka Ršumovića, čiji je prvi dugometražni igrani film *Ničije dijete* premijerno prikazan na 71. Tjednu kritike Međunarodnog filmskog festivala u Veneciji gdje je osvojio tri nagrade: Nagradu publike RARO VIDEO, Nagradu FEDORA za najbolji scenarij i nagradu FIRPRESCI za najbolji film izvan glavne konkurencije. Film je bio prikazan na 52 filmska festivala na 5 kontinenta osvojivši ukupno 38 nagrada.

Film *Priča o Fateme* istinita je priča o jednoj anonimnoj ženi koja se događa u ljeto 2015. godine kada mlada Afganistanka Fateme, nakon višemjesečnog, iscrpljujućeg putovanja, stiže u Beograd s mužem i troje djece. Tamo saznaje da se njen mlađi brat utopio i da će uskoro biti sahranjen kao nepoznat, kao N. N. Dok mađarske vlasti užurbano dižu metalnu ogradu kao posljednju liniju obrane pred najezdom s istoka, a Fatemin muž i njegova obitelj rade pritisak da nastave put prema zapadnoj Europi, Fateme čini sve što može kako bi sahranila brata na način koji je za njihovu vjeroispovijest doličan. U okolnostima u kojima se našla, njen pothvat da sahrani brata, pitanje je srži njenog bića: ljubavi, vjere, identiteta i elementarnog dostojanstva.

Kinorama, hrvatski koproducent filma *Priča o Fateme*, koproducent je i Ršumovićevog debitantskog igranog filma *Ničije dijete*. Kinorama je jedna od najuspješnijih hrvatskih produkcijskih kuća. U proteklih pet godina završili su, među ostalim, produkciju osam dugometražnih igranih filmova – *Posljednji Srbin u Hrvatskoj*, *Comic Sans*, *Uzbuna na Zelenom Vrhu*, *Ne gledaj mi u pijat*, *Sve najbolje*, *Zvizdan*, *Ljubav ili smrt* i *Kosac* te pet kratkometražnih filmova – *Dok je trajao Roland Garros*, *Prvi udah*, *Pura*, *Kukuljica* i *Zajedno*. Debitantski dugometražni igrani film *Ne gledaj mi u pijat* redateljice Hane Jušić uvršten je u Venice Days ('Giornate degli autori'), 73. Međunarodnog filmskog festivala u Veneciji gdje je potom osvojio Nagradu FEDEORA-e za najbolji europski film. Film je nakon toga imao uspješan festivalski put s dosad osvojene 33 nagrade, a Kinoramin cjelovečernji film *Zvizdan* postigao je uspjeh uvrštenjem i osvajanjem nagrade u službenom programu Cannes Film Festivala. Nakon toga *Zvizdan* je uvršten i u službenu selekciju deset najboljih europskih filmova koji konkuriraju za Nagradu LUX 2015., natjecao se za nominaciju 28. europske filmske nagrade (EFA), bio hrvatski predstavnik za Academy Awards američke akademije te je nominiran i za EFA-inu nagradu publike.

7. *Majka* (Bugarska) je dugometražni igrani film redateljice Zornitse Sophie čiji je debitantski igrani film *Mila s Marsa* osvojio 16 nagrada, uključujući nagradu za najbolji film i Specijalnu nagradu žirija na Sarajevo Film Festivalu te 5 nagrada na Bugarskom nacionalnom festivalu Golden Rose uključujući nagrade za najbolji film i za najboljeg debitanta. Film je bio predstavnik bugarske kinematografije u selekcijskom procesu Američke Akademije filmskih umjetnosti za nagradu Oscar 2005. i u trenutku prikazivanja najgledaniji bugarski film u 16 godina.

Njezin film *Majka* istinita je priča o Eleni, kazališnoj redateljici i radoholičarki koja se bori za priznanje svojeg rada u kazalištu, dok zbog rane menopauze gubi sposobnost rađanja vlastitog djeteta već s 32 godine. Dok iskušava razne terapije i bez obzira na sve ne uspijeva zanijeti, paralelno razvija kazališni program za poboljšanje života djece u jednom sirotištu u Bugarskoj. Zbog iznimne uspješnosti u provedbi programa u Bugarskoj, pozivaju je da provede svoj program i u Keniji, gdje su potrebe za takvim djelovanjem daleko većih razmjera.

U jednom trenutku Elena mora izabrati između mogućnosti in vitro začeca i provođenja svojeg kazališnog programa.

Hrvatski koproducent filma je Focus Media, producent dugometražnog igranog filma *Ajde, dan... prođi...* redatelja Matije Klukovića koji je premijerno prikazan na International Film Festival Rotterdam te potom sudjelovao na više domaćih i međunarodnih festivala. Focus Media upravo kreće s distribucijom dugometražnog igranog filma *Tereza*³⁷ Danila Šerbedžije.

KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILM

8. Kratkometražni igrani film u postprodukciji **Balzamirani** (Gruzija) novi je kratki igrani film gruzijskog redatelja i glumca Tornikea Gogrichiana koji iza sebe ima niz filmskih i televizijskih uloga, te u ulozi redatelja kratki igrani film *Andro* iz 2018.

U središtu priče filma Balzamirani su braća i sestre (Tina, Tamriko, Andro i Dato) koji saznaju da im je majka pretrpila jedan od najtežih oblika moždanog udara te da neće preživjeti dulje od jednog dana. Doktor im savjetuje da ju povedu kući. U trenutku kad je dovezu kući majka postaje poput sekundarnog predmeta. Smještaju ju na kauč i započinju pripreme za sprovod.

Hrvatski producent Eclectica do sada je realizirala 15-ak reklamnih spotova te pet kratkometražnih filmova među kojima i *Crveno/Red Light* redatelja Tome Waszarowa koji je nastupio na 30-ak filmskih festivala i osvojio 15 nagrada (Palm Springs, Encounters), a prodan je i Sundance TV-u. Najnovija koprodukcija im je kratkometražni slovenski film *Potop* koji je nakon premijere na Thessaloniki International Film Festivalu, bio prikazan u natjecateljskom programu Međunarodnog festivala kratkometražnog filma u Clermont-Ferrandu 2020.